

Улога жена у изградњи система безбедности

На иницијативу Београдског фонда за политичку изузетност покренута је идеја за израду Националног акционог плана, чији је циљ повећање видљивости жена у сектору безбедности, повећање њиховог ангажмана у мировним процесима и побољшање имплементације родне једнакости

Једнаке шансе и права

Поводом издавања Препорука за израду Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација у Србији о женама, миру и безбедности, 31. марта у Дому Војске Србије одржана је конференција за новинаре на којој су говорили министар одбране Драган Шутановац, председница Београдског фонда за политичку изузетност Соња Лихт и професорка Правног факултета у Новом Саду Маријана Пајванчић.

Предајући Препоруке министру одбране Србије, Соња Лихт је истакла да је примена Резолуције 1325 изузетан корак у промишљању и другачијем постављању система безбедности у целом свету. Резолуција 1325 је донета 2000. године у Савету безбедности и има обавезујући карактер за све чланице Уједињених нација.

Србија има могућност да буде прва посткомунистичка земља у региону која има такву резолуцију. Важно је да су Министарство одбране и друге структуре у друштву препознале значај учешћа жена у свим сегментима безбедности, рекла је, између осталог, Соња Лихт.

– То је још један корак Србије на путу ка европским интеграцијама и за укључење у најнапредније планетарне токове. Без равноправности више од 50 посто популације – жена – не можемо да тврдимо да припадамо кругу земаља који обезбеђује једнаке шансе и права свима

– истакла је Соња Лихт и додала да се тиме испуњава и уставна обавеза пуне равноправности мушкараца и жена у свим пословима државе и друштва.

Министар Шутановац је истакао да је чињеница да је војнички посао у Србији традиционално мушки, али је и чињеница да смо препознали могућност да га обављају и жене.

– Данас на Војној академији имамо 105 кадеткиња, а следеће године прва генерација жена потпоручника завршиће Академију. На то смо веома поносни. И поред жеље да имамо што већи број жена у нашем систему, тај број је нажалост још релативно низак. Тренутно

имамо око 330 жена у униформи, и 105 кадеткиња, што је отприлике 2,6 посто – рекао је министар Шутановац.

У целом систему одбране ситуација је знатно боља, будући да има приближно 5.800 припадница женског пола, што је 46,80 одсто од свих припадника система.

– Министарство одбране дало је допринос имплементацији Резолуције и жеља нам је да тако и наставимо. Поред тога, на конкурс за Војну академију од пријављених кандидата, 25 посто су жене. То је рекордно висок број, који указује да жене препознају могућност и своју перспективу у Министарству одбране и Војсци Србије – рекао је министар одбране, истичући да у наредном периоду Министарство планира да заврши израду коначне верзије Националног акционог плана, и друге активности у вези његове примене, те да у овом тренутку има капацитете и могућности да буде лидер у систему, држави и региону у тој области.

На питање да ли ће то бити скупо, министар Шутановац одговорио је да нема никаквих ексклузивних трошкова за упуштање жена у Војсци.

Професорка Маријана Пајванчић указала је на садржај Акционог плана за примену Резолуције, циљеве које он поставља и на комплетан пројекат.

Национални акциони план (НАП) систематизује активности усмерене на стварање амбијента у коме ће женама и мушкарцима бити обезбеђен равноправан

приступ секторима одбране и безбедности и једнаке могућности да буду креатори и актери друштвених политика у тим секторима, као и подизање видљивости жена у њима, те услове за повећање њиховог ангажмана у процесу реформе тог дела друштва.

Пројект израде смерница за писање Националног акционог плана за имплементацију Резолуције 1325 у Србији, подржали су мисија Оебс у Србији, Министарство спољних послова Краљевине Норвешке, UNIFEM и Канадски фонд. ■

А. ПЕТРОВИЋ
Снимео Д. БАНДА

Циљеви

Национални акциони план као циљеве поставља повећање учешћа и утицаја жена на одлучивање у безбедносним питањима и равноправно учешће жена у процесу успостављања и изградње мира и у операцијама подршке миру.

Циљ је и осигурање задовољавајућег нивоа људске безбедности и делотворна заштита жена и девојака од свих видова дискриминације, кршења људских прва и родно заснованог насиља. Побољшање услова за бројније запошљавање и напредовање жена у сектору безбедности, посебно у оперативном саставу, такође је циљ НАП-а.

Министарство одбране активно је учествовало у свим фазама рада на Препорукама за израду Националног акционог плана.